

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravištvu je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Knezoškof dr. Kahn.

V najhujši greh šteje takozvana katoliška stranka nam naprednjakom to, da ločimo škofa od človeka in da vsled tega nečemo in ne moremo pripoznati, da morajo biti škofje tudi politični naši voditelji. Ta dogma, ki se je razglasila na katoliškem shodu, nam ne gre v glavo, ker si na pr. monsignora Flappa nikakor ne moremo misliti kot političnega voditelja istrskih Slovanov in ker se nam dozdeva takisto, da tudi ponekod drugje baš sedanjí vrhovni naši dušni pastirji ne gojé za narodno našo stvar tistega navdušenja, katero je neobhodno potrebno političnim našim voditeljem. Verni čuvaji resnice in pravice in torej tudi jednakopravnosti vseh katoliških narodov pa morajo biti že po svojem vzvišenem duhovnem poklicu, ne da bi se jim bilo treba spuščati aktivno v strastne politične boje. Vseh teh razlogov pa naša nova stranka ne priznava in njeni organi nam dan za dnevom očitajo, da smo zaradi te svoje opozicije grdi liberalubi in da blatimo svoje škofo. Danes pa imamo zopet slučaj, ki jasno priča, kako nespametna je teorija politične hegemonije škofovske, vrhu tega pa je ta slučaj za narodno našo stvar tako važen in pomenljiv, da ga ne smemo in ne moremo zamolčati.

Sinoči smo opozarjali na skrajno nevarnost, katera preti našim komaj prebudivšim se koroškim bratom vsled sklepov zloglasnega Celovškega „Parteitag“ in naglašali smo, da je treba sedaj složnega odpora proti vsakomur, kdor je sovražnik našemu narodnemu obstanku. Danes pa moramo še pristaviti: proti vsakomur, in naj mu je ime tudi dr. Kahn, knezoškof Krški. — Na „Parteitag“ učilo se je javno in očitno tako neizprosno sovraštvo jeziku manjšine deželnega prebivalstva, da bi smeli po vsej pravici pričakovati glasno svarilno in grajalno besedo iz ust vrhovnega deželnega dušnega pastirja, ki mora za isto krščansko ljubeznijo objemati vse svoje ovčice. Opravičeni bi bili to pričakovati tembolj, ker je imel knezoškof dr. Kahn že dovolj prilike, poučiti se o pretužnih odnošajih in o pravični stvari svojih slovenskih podložnikov in ker se je na tistem nemškem shodu z nečuvono drznostjo napadala tista slovenska družba sv. Mohorja, kateri je knezoškof Krški po družbinih pravih pokrovitelj, ker so se

„saubere Schriften“ imenovali tiste knjige, katere je tudi on odobril.

Mesto tega pa nam prihaja druga, senzačna vest. V nedeljo dne 30. oktobra t. l. vršil se je občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda v Kotmarivesi, katere se je udeležil tudi mestni kapelan Celovski g. T. ter se pridružil drugim govornikom. Njegov govor je bil stvaren in ni nikogar žalil, najmanj pa Nemce. V nedeljo 6. novembra t. l. pa se je vršil občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda v Št. Janžu v Rožni dolini. Tu pa je nastopil mej drugimi kot govornik tudi kapelan gosp. St. iz Sveč. Tudi njegov govor bil je povsem stvaren in grajal je le nepedagogično uredbo ljudske šole po slovenskih delih Koroške. Vladnega komisarja ni bilo niti k prvemu, niti k drugemu shodu, pač pa je k obema prišel inkognito neki uradnik c. kr. okrajnega glavarstva Celovškega. Gospod glavar Mac Nevin menda že ve, čemu je stvar tako uredil. Faktum je, da je potem tisti inkognito-opazovalec ovadil oba kapelana vladi, da sta zabavljala zoper Nemce, česar bi seveda vladni komisar v uradnem poročilu ne bil zamogel poročati. Od vlade romala je ovadba v knezoškofjo palačo in knezoškof poklical je oba duhovnika ad audiendum verbum. V to je bil tudi povsem opravičen, a istotako verjetno je, da sta mu duhovnika razkrila resnico in da se je moral gospod knezoškof prepričati, da tisto inkognito-poročilo ni bilo povsem — točno. Da bi bila pa stvar še bolj jasna in da bi se napadenima duhovnikoma tudi nehoté ne delala krivica, poklonila se je gospodu knezoškofu v četrtek dne 17. t. m. še deputacija Kotmaroveške podružnice sv. Cirila in Metoda ter mu vso stvar razložila. In sedaj pride to, kar hočemo povedati. Dr. Kahn je moža jako nemilostno sprejel in povedal je strmečima trpinoma, da smo Slovenci nestrpljivi, da je bila jako neumestna pritožba Kotmaroveške občine zoper Slovence nepravilno razdelitev šole, da je nemščina vsakomur in tudi kmetu potrebna, da je sploh najprva vera, potem cesar, za tem življenje, potem pa dolgonič in nazadnje še le narodnost! Koncem svoje filipike pa je v isti lonec vrgel „Schulverein“ in našo družbo sv. Cirila in Metoda, rekoč,

da sta obe društvi nepotrebni, „denn beide wirken provokatorisch“! Tedaj pa sta tóžnega srca odšla tista dva Metodovca. . . .

To je bil tedaj odziv knezoškofa Krškega na bojni klic Celovškega „Parteitag“ zoper slovenske njegove ovčice, to njegova sodba o družbi, katera deluje v koroških Slovincih na to, da jim ohrani poleg jezika materinega tudi vero očetov, katera uči slovensko dečo razumljivo moliti, katera jim je poleg Boga jedina zaslomba in pomoč. In ta mož naj bo politični vodja istim koroškim Slovincem, po njem naj se ravna slovenska politika? Možu takega mišljenja izročimo naj našo šolsko družbo, kakor to priporoča in zahteva še sinočni „Slovenec“? Difficile satyram non scribere in radovedni smo, je-li bodo sedaj saj uvideli naši ultra-katoliki, kako neprevide in narodu kvarne so njih zahteve. Na to, da bi bil slabo poučen, se preuzvišeni gospod knezoškof Krški, nikakor ne more sklicevati in zategadelj mora nas tem globlje žaliti, da se najvišji zastopnik katoliške cerkve v deželi takorekoč identifikuje v boju zoper narodnost našo s kričači „Parteitag“, da nima tolažilne besede za zbegane svoje slovenske podložnike. Ne, politični hegemoniji takih mož se narod slovenski nikdar ne bo uklonil, a slabo uslugo storil je knezoškof Krški s svojim postopanjem tudi katoliški veri, kajti kdor trga narodu iz srca vero v njegovo bodočnost, v pravičnost njegove stvari, jemlje mu tudi vero v Božjo pravičnost. Te vere si pa narod slovenski ne da iztrgati, on nosi v srci zavest, da pravična stvar mora zmagati in zato boril se bode za svoj obstanek prej ko slej pogumno in zaupno — ako treba tudi brez ali pa celo proti volji škofov, kakeršnega se je pokazal preuzvišeni gosp. dr. Kahn.

Državni zbor.

Na Dunaji, 22. novembra.

Zanimiva današnja debata o poročilu grajalnega odseka bila je v nekem oziru simptomatičnega pomena. Vse stranke nekdanje desnice združile so se na odpor zoper Nemce in ta hipna solidarnost ni ostala brez vidnega utisa. Seja je bila javna.

Predsednik izjavi, da je zapisnik o zadnji seji deloma pomankljivo sestavljen in da ga je zato dal popolniti.

LISTEK.

Gospod Šramek.

(Češki spisal Bogdan Kaminský; preložil Vinko.)

Priprosta in vsakdanja oseba, prav navaden, a vender toli zanimiv človek, da se je celo po časnikih pisalo o njem. Bilo je to takrat, ko je nekov jesenski večer na Letnih poskusil umoriti samega sebe: obesil se je življenja truden. Takrat ga je našel zidar, vračajoč se z dela; ko ga je bil odrezal in vzdramil, odvedli so ga h komisarstvu ter srečno ohranili življenje, katero ga, kakor je kazalo, ni kar nič veselilo.

Poznal sem ga pred to katastrofo in po njej, ko se je nekaj časa ogibal ljudij, kot bi se sramoval.

Od družbe se je oddaljeval pač jako težko; imel je še od tistih časov, ko je bil dijak, priljubljeno krčmo v Starem mestu. Pač malokatera gostilna more pokazati gosta, ki bi prihajal tako redno slehern dan, kot je že nekaj let delal Šramek. Zdi se mi, da mu takrat ni bilo tako težko pretrgati niti življenja ter umoriti se, kot odreči se dolgoletni

navadi ter drugam iti na pivo. Zato je čez nekoliko dnij, katere je trpel take muke, da bi ne bilo čudo, ko bi se bil obesil še jedenkrat, prišel kot drugokrat po prstih na navadno svoje mesto, pozdravil, nasmehljaj se, obesil mehki, ponošeni klobuk, sedel k zidu nasproti malemu zrkalu ter vzel iz žepa ogoljene vrhnje suknje zavitek macedonskega tabaka in stlačene papirčke za cigarete, katere je že pušil od svojega devetega leta, tako da je imel konce prstov že kar rujavkasto rumene.

Gospod Šramek je govoril sila malo, ne samo ta pot, marveč vedno. Mari ga je bilo bolj tabaka, katerega je rad ponujal okolu sedečim, kadar jim je dogorela pipa. Razgovora se je udeležil le takrat, kadar se je govorilo o preferanci, katero igro je jako ljubil, ali kadar se je govorilo o vojaških stvareh, posebno o pogrebih, pri katerih ga ni nedostajalo nikdar, korakajočega s celo vojsko dvomljivih praških eksitencij navadno v njih zadnji vrsti baš pred bobnarjem. Rad je govoril o vseh podrobnostih takega pogreba ter vedel imenovati vse častnike cele posadke. V teh stvareh ni trpel od nikogar niti najmanjšega oporekanja. Vsako stvar je vedel natanko, bržkone zato, ker je pri vojaki

služil namesto treh celih pet let. S tem se je branil, kadar je nasproti protivnikom hotel uveljaviti svoje besede. Tega pa nikdar ni pristavil, da je te dve leti služil za kazen, ker je nekemu židu prodal erarno odejo s postelje svojega tovariša.

Gospod Šramek, ali kakor ga je nazivala natakarica „gospod Karol“, sedel je po štiri ure, katere je vsak večer žrtvoval krčmi, v temnem in ponošenem vrhniku, ki je imel jeden sam gomb. Časih je obdržal na glavi tudi svoj klobuk, ki je bil ves bel od sadre. Tako je sedeval po celo minuto nepremično, vsiljeval se nikomur, na videz se za nikogar zmenil in z nikomur govoril; baval se je jedino le s svojo cigareto ter opazoval sedaj njen dim, ki ga je spuščal skozi nos, sedaj srpo gledal v ogledalo ali pa v staro oljnato in začrnelo sliko, predstavljajočo nekega generala izza časov Napoleona I.

Dasi je bil v svojem ogoljenem vrhniku videti precej zanemarjen in zamazan, sedel je Šramek časih tudi pri gosposki mizi, kjer so ga mej nekaterimi starejšimi ljudmi nevelikega duševnega obzorja trpeli še od tistih časov, ko je bil dijak.

„Kako poteka življenje“, rekel je nekoč krč-

Poročevalec dr. Fuchs omeni najprej, da sta bila podlaga razpravi v grajalnem odseku nekateri, osobno jako žaljivi odstavki Mengerjevega govora. Odsek je soglašal v tem, da so dotični odstavki graje vredni, a zato, da se Mengerju graja izreče, zato je bila samo večina odseka, dočim je manjšina bila soper to, ker je že predsednik Mengerja poklical k redu in ker je Masaryk izjavil, da se ne zmatra osobno žaljenega. Odsek je spoznal, da so bile nekatere Mengerjeve besede skrajno žaljive in za to predlaga, naj se Mengerju izreče graja.

Posl. dr. Menger se zagovarja v dolgem govoru. Očita se mi zlasti, da sem imenoval potezanje za češko državno pravo veleizdajo in da sem očital posl. Masaryku nevednost in brezvestnost. Osobno ga nisem hotel žaliti. K češki državi se prištevajo Češka, Morava in Šleska. Ako bi kdo na Francoskem potezal se za ustanovitev kraljestva provansalskega ali bretanjskega, in to so historične individualitete, imenovalo bi se dotičnike veleizdajalce. Ko bi se primerilo kaj takega v Italiji, sestavljeni iz historičnih delov, imenovalo bi se dotičnike veleizdajalce in isto tako na Ogerskem in na Nemškem. Vi ste sami imenovali Ratkowskega izvajanja veleizdajalskimi, sami se pa protivite temu izrazu, čeprav so vaši nameni glede Avstrije bolj nevarni, nego nameni Ratkowskega. In ker se je to zgodilo, naj se mi izreče graja? To je strankarska justica. Beust je l. 1878. isto tako imé navzdel izvestni deklaraciji. Češka akcija slabi državo na zunaj in na znotraj. Kar se dostaje očitanja nevednosti, izrekel sem je, ker je Masaryk trdil, da je nemški narod surov, zdivjan in inferijoren. To je dokaz silne nevednosti gledé duha nemškega naroda. Sploh pa o tem ni tu soditi, saj zbornica vendar ne more skleniti: Masaryk ni neveden, ampak učen. Brezvestnost sem Masaryku očital. Kar je on povedal o Ratkovskem, bila je denunciacija na zgoraj. On je tako citiral, da ne morem tega citiranja imenovati drugače, nego brezvestnim. Govornik očita Masaryku, da je stenogram popravil, se sklicuje na došle mu izjave in konča ironično z besedami: „Sedaj se vam priporočam“ ter zapusti zbornico.

Posl. Masaryk: Po tem govoru se je stvar nekako tako zasukala, kakor da sem jaz toženec in ne tožnik. Da sem jurist, ne bil bi popravil stenograma, kar je sicer sploh v navadi. Ako bi bil osobno razžaljen, vedel bi, kaj mi je storiti. Jaz nisem v svojem govoru kazal nikakega sovraštva zoper Nemce. Dobil sem veliko priznavalnih in zahvalnih listov, a tudi še drugih nekaj, čudnih kulturnih cvetov. Ko je bila levica v opoziciji, govorila je vse drugače, nego govore sedaj Mladočehi. Poslanec Morré naj si kupi Kniggeja. „Nordd. Allg. Ztg.“ očitala je avstrijskim Nemcem šele pred kratkim, da provocirajo Čehe. Poslanec Menger ni lojalen nasprotnik, sicer bi bil z besedami kakor veleizdajalec bolj štedljiv. Nemški narod je in političis res korumpiran, tega ne morem preklicati. Jaz spoštujem nemško kulturo bolj, kakor Menger, če ga sodim po njegovem govoru. Pravi zmisel svobode je: ne samo da sam nisi nikomur podložen, tudi tebi ne bode nihče podložen.

Posl. dr. Nitsche pravi, da je manjšina nasvetovala nekakov kompromis. Stvar je soditi s

marju, katerega je poznal že dvajset let. „Skoro bi ne verjel, da je že tako dolgo od takrat, ko sem prvič tu plesal z gospodično Berto.“

Berta, netjakinja krčmarjeva, bila je prva ljubezen njegova. Sedaj je bilo že najst let tega, kar jej je od trgovca nosil sladkorčke in pomeranče, katere je ona rada jedla ter mu iz hvaležnosti za to časih dala masten trak iz svojih las, katerega je on doma poljuboval v mesečini. Kadar je v nedeljo zvečer prišla v gostilno svojega strijca, pošiljal jej je časih h gosposki, belo pogrneni mizi zaljubljene, vroče usmeve, katere je ona časih vrnila, ali pa pričela čitati časnik, jedini, na katerega je bil strijc naročen v bližnji trafiki. Nekaterikrat mu je Berta odgovorila z začudenim pogledom, kot bi hotela reči: „Kako se predrznete —?“

Na tak pogled je Šramek zarudel ter skoro požiral cigareto, ki mu je potem gorela kot slama.

O njem se ni moglo reči, da bi bil grd ali neprijeten. Ko bi bil imel le nekoliko več nravne sile, mogel bi bil celo imponovati.

(Dalje prih.)

stališča kolegijalitete. Situacija, v kateri je govoril Menger, je bila taka, da bi se bil splašil najkrotkejši konj. Objektivni sodnik mora priznati, da se žaljenja kompendirajo.

Posl. dr. Kramář: Srd me prešine, ko vidim, kako se zlorablja Masarykova izjava, da ni osobno žaljen. Masaryk zahteval je grajo, ker ga je v to silila njegova stranka. Govornik raspravlja obširno o češkem državnem pravu in protestira zoper besedo veleizdaja. To očitaje sadesi bi moglo tudi cesarja, ker je l. 1871 podpisal znani reaktipt. Češka država ni veleizdaja, ampak varstvo zoper veleizdajo.

Posl. dr. Bareuther naznani v imeni nemških naciionalcev, da bodo ti glasovali zoper odsekov nasvet, potem pa zagovarja Mengerja, češ, da mu je vzkipela kri, ko je slišal napade na Nemce. Beseda „veleizdaja“ res ni navadna, a Nemci bi bili veleizdajalci svojega naroda, če bi se ne upirali češkim težnjam. Masarykove napade na Bismarcka zavračamo z gnusom. Pražak je ne daj očital levičarjem, da so kršitelji zakona in vendar ni bil grajan.

Posl. dr. Lueger omeni, da je bil on tudi že grajan. Levičarji trdijo, da Mengerjevim besedam manjka animus iniuriandi. Pod predsedstvom očeta ustave obsojen sem bil nekdanj, češ, da je ta animus v samem žaljenju zapopaden. Kar je meni prav, bodi prav tudi vam, ustavinega očeta otrokom. Ministra Beusta, ministra turških srečel in pogodbe z Ogrsko, ne kaže klicati za pričo. Za Avstrijo bi bilo bolje, da ni nikdar prišel sem. Nekateri stranke se z besedo veleizdaja kar igrajo in vedno sumničenje drugih strank je že navada. Levičarji naj si ne domišljajo, da so oni overovatelj avstrijskega patrijotizma. Prej so psovali Madjare veleizdajalce, zdaj pa je vsak veleizdajalec, kdor ne kleči pred Madjari. Drugi vzrok, da mislim glasovati za grajo, je ta, da se je ukoreninil običaj, psovati nas razgrajalce. Glejte pezdil v lastnem očesu. Plener je zahteval gledé Praških porotnikov, naj bi brez ozira na narodno prepričanje zgolj po pravu sodili. Zdaj trkajte levičarji na prsa in kličite: Mengerjeva culpa, Mengerjeva culpa, Mengerjeva maxima culpa. Ako bomo Nemci kdaj začeli bojevati se s Čehi, bojevali se bomo pošteno. Pošten nemški mož ne bo nasprotniku očital veleizdajalstva, ampak tako očitaje obsodil.

Generalni govornik contra dr. A. Weeber dokazuje, da so državnopravna vprašanja vzrok narodnostnim nasprotstvom. Na Moravi nastal je razpor šele tedaj, ko se je začelo potezanje za državno pravo, snujoče se iz deželnege reda z l. 1670. Tam se govori o „osvojenem“ kraljestvu. Legislativa je bila v rokah kralja, deželnemu zboru se je odrekla pravica kaj predlagati. Pražak je l. 1848 v neki adresi sam izjavil, da je bila Morava od Češke vedno neodvisna. Dokler se bodo Čehi držali državnega prava, se ne bo mir povrnil mej narode.

Generalni govornik pro dr. Herold dokazuje Weeberu, da je Morava integrujoč del Češke in da se snuje to na dekret z dne 27. septembra 1355 l. Govornik raspravlja obširno o državnem pravu češkem in vpraša, kakov pravni naslov so imeli Habsburžani, ko so dobili Moravo? Ali so si jo osvojili z orožjem v roki? Ne, ampak moravski deželni zbor volil je Ferdinanda I. prostovoljno moravskim mejnim grofom. Habsburžani dobili so Moravo kot deželo krone češke in zato spada še vedno k ti kroni. Govornik raspravlja potem o dogodkih v zadnji seji in o Mengerjevih žalitvah, katere so dale povod, da se predlaga graja ter pravi: Ali je res ves narod češki narod samih veleizdajalcev, ali pa je narod češki lojalen in potem ne gre trpeti, da se tako psoje. Danes je poslanec Menger vse to ponavljal in dokazoval, kar je v petek trdil, samo še huje, še bolj žaljivo. Govornik omeni razsodbe Praških porotnikov glede napada na Nemce ter mnogobrojnih delegacij nemških porotnikov za razsojanja o tožbah zoper Čehe. Bosaka bi bil Plener tudi oprostil, da je bil mej porotniki. Poslanec Menger ni preklical svojih očitanj, ampak jih je vzdržal in podkrepil. Ako bi bila prememba stenografičnega zapisnika ponarejen je listin, potem sedé v zbornici sami ponarejalci javnih listin, izvzemši le tiste poslance, kateri sploh še nikdar govorili niso. Mladočehi se nikomur ne dobrikajo in niso mogli nikogar pregovoriti, naj ž njimi glasuje, ker niso z drugimi strankami v nikaki zvezi. Ako se je večina grajalnega odseka izrekla za to, da je Mengerja grajati, potem je morala imeti za svoj ukrep teht-

nih vzrokov, ako je pa zbornici kaj na tem, da navzlic vsemu političnemu nasprotstvu spoštuje pravna prepričanja poslancev, potem mora Mengerju izreči grajo.

Ko je še poročevalec dr. Fuchs na kratko priporočal predlog odseka, začelo se je glasovanje in je zbornica s 155 proti 104 glasom izrekla posl. dr. Mengerju grajo. Za odsekov predlog glasovali so Mladočehi, člani Hohenwartovega in poljskega kluba in osem protisemitov, proti predlogu pa so glasovali levičarji, nemški naciionalci in nemško-narodni protisemiti. Izid glasovanja vzprejet je bil z velikim odobravanjem in ploskanjem.

Prihodnja seja jutri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 23. novembra.

Ureditev jezikovnega vprašanja.

V generalni debati o državnem proračunu govoril je vodja levičarjev poslanec Plener še dosti zmerno o jezikovnem vprašanju. Vlada ni na njegove besede ničesar odgovorila, zategadelj je zanimivo, kako sodijo Plenerjev govor listi, katerih zveza z vlado je notorična. Dunajska „Montagsrevue“ pravi, da bi si Plener pridobil nesmrtno zaslug, če bi dosegel kompromis mej narodnostmi, grof Taaffe bi mu nikakor ne bil zaviden. Nepopolni državni zbor ustvaril je l. 1867 ustavo, na katero se sklicujejo celo njeni nasprotniki, zakaj bi sedanji parlament, v katerem so zastopane vse narodnosti, ne mogel ustvariti jezikovnega zakona, s katerim bi bili vsi zadovoljni. Tak zakon moči je ustvariti le v parlamentu; ako bi se drugim potem usilil, ne koristil bi nič in grof Taaffe bi k temu nikdar ne pomagal. — Tako imenovani Dunajski oficijozus. Sedanje ustavo ustvaril je leta 1867 res nepopolni parlament in sicer naravnost zoper Slovane, v prvi vrsti zoper Čehe. Slovani tirjamo sedaj res svoje pravice na podlagi te ustave, zlasti ravnopravnost. Nemci pa se tej tirjatvi upirajo in s tem zatajajo naravnost od njih ustvarjeno ustavo. Zagotovilo lista, da bi grof Taaffe ne predložil takega zakona kroni v potrjenje, da niso ž njim zadovoljni vsi narodi, je najboljši dokaz, da se vlada ne boji takega zakona, vsaj nekaj let še ne, ker je prav v tem pogledu principijelno nasprotstvo mej posamnimi narodi preveliko. Zmernost Plenerjeva bila je torej prav nepotrebna; morda se mu bode še kdaj ponudila prilika, paradirati ž njo, a predno bo na ta način kaj dosegel, recimo ministerski portfelj, moral bo postati še dosti bolj zmeren, nego je bil to pot.

Ogerska zbornica.

Kakor smo že naznanili, razvilo je predvčerajšnjim novo ogersko ministerstvo pred državnim zborom svoj program. Po parlamentarnem običaju izrekle so tudi posamezne stranke o tem programu svoje mnenje in določile svoje stališče. Za neodvisno stranko govoril je Eötvös in nekako prijazno namignil vladi, da veruje nje obljubam. Glede državno-pravne organizacije Ogerske se govornik seveda ni umaknil s stališča stranke, katere zahteva popolno neodvisnost Ogerske, gledé reforme uprave pa ponovil to, kar stranka vedno zahteva, da je vse nakrat premeniti ali pa ničesar. Vodja radikalne stranke obljubil je, da bodo on in somišljeniki podpirali vlado pri izvršitvi cerkvenopolitičnih namenov in da bodo sploh vlado blagohotno kritizirali, dokler bo delovala po svojem programu. — Narodna stranka se je na usta grofa Apponyija izrekla manj prijazno. Apponyi prijel je vlado za tisti del programa, ki je najbolj kočljiv, za civilni zakon in prisilil Wekerla z neusmiljeno logiko, da je priznal jasno in precizno, da hoče vlada civilni zakon doseči, če bi ga pa krona ne potrdila, bi vlada odstopila. S tem je pojasnjena vsa situacija, toli nevarna za vlado. — Tudi načelnik Kossuthove stranke Ugron je prav srečno kritikoval vladni program zlasti cerkvenopolitično stran ter rekel, da se mu vidi vladna obljuba kakor zaroka, kateri pa ne bo poroka nikdar sledila. — Magaatska zbornica vzprejela je novo ministerstvo dosti hladneje, kakor se je pričakovalo. Ministerski predsednik razvil je tudi tu svoj program. Navzočni škofje so pomembno molčali, katoliški voditelji aristokratov pa so prav energično protestovali zoper civilni zakon, trdeč, da je to žaljenje katoliške vesti. Wekerle je ošabne aristokrate prav kratko in energično zavrnil, a prebiti mu bo ž njimi še marsikatero hudo uro. — Klub liberalne stranke je novo ministerstvo jako laskavo pozdravil, a vendar sodijo trezni in objektivni sodniki, da Wekerle ne bo dolgo stal na novem mestu. Lotil se je najtežjega državnega in socijalnega vprašanja dobro vedó, da mu krona ne bo pritrčila in to rešiti je akoro nemogoče delo.

Vnanje države.

Crispi v Palermu.

V velikem svojem govoru v Palermu povedal je Crispi marsikaj, kar po pravici vzbuja senzacijo tudi izven Italije. O cerkveni politiki rekel je Crispi, da nikakor ne odobrava nazora sedanjega pravosodnega ministra, kateri zmatra veljavne zakone zadostni. Treba je temeljite reforme zakona o cer-

kvenem premoženju in o izvrševanju kraljevskih patronatskih pravic. Tudi garancijski zakon je premeniti. Klerikalna sekta — to so besede Crispijeve — ni bila nikdar tako nebrzdana, kakor sedaj, zato jo je treba udušiti z vso avtoriteto države. — O trojni zvezi rekel je Crispi, da ne obsoja nje ob novitve, pač pa misli, da se je vsa reč prenašla in da so pogoji za Italijo neugodni. Političnih in gospodarskih interesov ni moči ločiti. Italija ima od trojne zveze očitno škodo, ne zato, ker mora za vojsko veliko žrtvovati, ampak ker je bila vsled trojne zveze zapletena v gospodarski boj, ki traja že najmanj let, dočim Avstrija in Nemčija tega ne čutita. Ti dve državi morali sta Italijo podpirati, pa tega nista storili in tudi nove trgovinske pogodbe ne uplivajo v tem obziru nič. To so uroki moje nezadovoljnosti in zato kličem mladino pod zastavo, pod katero smo se borili mi in zmagali in na kateri blišče besede: Italia e Vittorio Emanuele.

Panamski škandal.

Kakor se kaže, utegne se iz panamske afere izcimiti škandalozna pravda, kakršne že veliko let ni bilo niti na Francoskem, niti kje drugod. V predvčerajšnji seji francoske zbornice prišla je ta reč v razgovor in kar je pri tej priliki povedal poslanec Delahaye, presega vse, kar se je doslej vedelo o parlamentarni korupciji. Delahaye je rekel, da je bila škandalozna afeta Wilsonova igrača v primeri s panamsko. Panamska družba podkupovala je ministre in poslance kar po določenem tarifu. Ta očitanja so vzbudila silen hrup v zbornici. Delahaye in tovariši njegovi so zahtevali, naj se sestavi posebna parlamentarna komisija, da preišče vso stvar. Ker se je tudi ministrski predsednik izrekel za komisijo, volila jo je zbornica in sicer dogovorno mej levo in desno. Preiskava te komisije bo gotovo zelo zanimljiva in tudi velike važnosti. Zato je tudi ves svet radoveden in pričakuje nestrpno rezultate.

Dopisi.

Iz Trsta 20. novembra. [Izv. dop.] (Skrbi in težave našega magistrata.) Razmere pri nas so se zadnji čas v marsičem zelo izpremenile. Italijani, ti slavni „vžitkarji“ staroslavne kulture svojih pradedov, do nedavna niso niti hoteli vzeti na znanje, da poleg njih tudi mi tukaj živimo; da bi nam priznali domorodstvo v Trstu, o tem niti govora ni bilo in ga še ni. No, vendar so stopili iz vzvišene reserve, s katero so nekdanj opazovali naše narodno gibanje ter vstopili v do skrajnosti sovražno nam akcijo na celi črti. Popolnoma javno tega še dandanes ne delajo, ker bi se še vedno radi delali, kakor da nas tu niti ni! No to pretvarjanje jim več ne služi, kakor bi želeli, kajti mnogokrat jih prava malenkost vzruši iz „olimpičnega“ njih miru, da zaženejo vsi njih listi in lističi krik in vik ter kličejo policijo in bajonete nad nas! To je pač vidno znamenje, da so gospodje že zelo razburjeni in nervozni — in to je tudi nekaj! Poslužujejo se proti nam vsakojakih sredstev, a ova- janje in uradni pritisk na podložne jim organa, to jim je pač najljubše in najizdatnejše orožje. Imeti cele regimente od magistrata odvisnih ljudij in s temi uplivati na prebivalstvo, brzdati uporne duhove in delati vladajoči stranki ugodno javno mnenje, to je gospodi po volji. V zadnji čas pa jih je usoda baš tu, na najobčutljivejšem mestu, prav nemilo pri- jela, vzevši mestnemu magistratu užitnino — in ž njo precej velike dohodke in nebrojno množico da- carjev in drugih organov, ki so bili „dušom in telom“ njih ter so imeli tudi na videz popolnoma nedolžna in postavna sredstva, držati v kleščah mnogo tistih, ki se štejejo bodisi že iz tega ali onega uzroka mej „nezadovoljneže“. Komaj so zbrali po tem prvem udarcu svoje moči, ko jim že žuga druga in tudi zelo občutljiva zguba: točarina, katero mestu plačujejo krčmarji in katera znaša 8 do 12 kr. na liter. Zadruga krčmarjev zaprosila je odpravo tega davka in finančno ministerstvo je prošnji ugodilo. Magistrat se je temu koj uprl — no brezuspešno — potem pravde ne dobi nič, zato je gospoda nastopila sedaj „diplomatično pot“. Šla sta njih poslanca Burgstaller in Luzzato moledovat, naj mestu pusté točarino in, kakor z veseljem po- ročajo listi, dovolili jim bodo to še za 1893. l. „Potem si že pomagamo“, trdijo njih glasila. Najeli so namreč nekoliko krčmarjev, katere hočejo pri- dobiti za se ter pregovoriti, naj vložé protest proti odpravi točarine! Prvi poskusi so se jim slabo po- srečili, kakor smo videli na občnem zboru krčmarske zadruga. Magistratovci so napali odbor, kako se je drsnil, kar iz svoje inicijative zaprositi odpravo to- čarine; no reveži so se samo osmešili, kajti večina izrekla je, kakor se samo po sebi razume, odboru zabvalo na tem in zaupanje. Krčmarje bo torej, kakor kaže, prav težko za to pridobiti, da bi sami

proti svoji koristi delali. Gospoda si mora izmisliti kaj drugega. To jej pa dela preglavico ter jej draži živce, kar mi pač prav lahko umejemo. V tem ner- vuzno-beznem stanju znašajo se gospodje nad vsemi ter hočejo iztrebiti iz mestnih služb vse, ki ne ho- dijo brezpogojno za njimi. Tako so n. pr. vsa njih glasila imenuoma navajala nekega okoličanskega učitelja, češ, da ščuje ljudi proti meščanom ter je vnema za slovensko stvar in so konečno kategorično zahtevala, da stopi magistrat takim svojim organom na prste! Seveda je to le prosto obrekovanje, a naša italijanska gospoda se tega orožja nikdar ni sramovala. Lahko si mislite, da se ti ljudje v vsem in povsod vedejo jednako ter gledajo izpodrinuti naše ljudi iz vseh služb in podjetij ter kolikor mo- goče zapreti Trst našemu življu. Upajmo, da tudi na naši strani ne bodo držali križem rok ter da bodo z enakim orožjem odbijali njih udarce. Da, čas bi bil tudi, da jih začno bolj pazno proučavati — in ko jih spoznajo, zgrabijo naj jih z one strani, kjer so najbolj občutljivi! Klin s klinom!

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo še enkrat na današnjo slovensko gledališko pred- stavo. Brez dvoma bode nova opereta privabila mnogo občinstva v deželno gledališče. Gledališki list in cene prostorov prijavili smo že v včerajšnji številki.

— (Domači umetniki v tujini) Našega izbornega skladatelja g. Foersterja sin, pianist g. Ant. Foerster, nastopil je tedni v Magdeburgu v koncertu in dosegel izredno lep in časten uspeh. To potrjuje „Magdeburger Zeitung“, ki se jako laskavo izraža o mladem umetniku in pravi, da je le malo virtuofov, katerim bi se smela obetati tako srečna bodočnost. Jednako pohvalno izreka se o tehnični spretnosti njegovi in o globokem čutu nje- gove igre. Burno odobravanje občinstva bilo je po- vsem zaslužno. Čestitamo!

— (Parno žago na Vrtači) ustanovila je Kranjska stavbena družba na svojem posestvu. Žaga pa nikakor ne služi v olepšanje tega kraja. Ves lepi prostor zastavljen je z odpadki lesa in je ulica poleg Vrtače po dežju in snegu vsa v vodi. Ta, nekdanj tako lepi in priljubljeni sprehod je po- polnoma uničen vsled brezozirnosti omenjene družbe. Upati je, da bode družba ta prostor kmalu zazidala s kako novo zgradbo in postavila tja kako poslopje, ki bode res služilo v olepšanje mesta. Kakor je zdaj ta kraj, to pač ni primerno stolnemu mestu, nego k večjemu kaki zapuščeni vasi na deželi.

— (Iz pred sodišča.) Ljubljansko za m. del. okrajno sodišče obsodilo je danes ženo tukajš- njega pleskarja Kollerja, Barbaro Koller, na štirinajst dni poostrenega zapora, ker je dolžila meščana in posestnika g. Adolfa Hauptmanna, da je v neki pravdi po krivem prisegel.

— (Brezplačne brzojavke.) Trgovinsko ministerstvo je odredilo, da se morajo vzprejemati kot brezplačne uradne brzojavke vsa naznanila do političnih oblastev o sumnih slučajih bolezni ali smrti (pojavi kolere). To velja jednako za poročila, katera pošiljajo oblastva ali pa občinski predstoj- niki, žandarmska poveljstva in drugi javni organi, načelnikstva železničnih postaj ali pa posamične osebe. Vender je vzprejemnim brzojavnim uradom paziti na to, da take brzojavke niso brezpotrebno obširne.

— (Iz Litije) se nam piše: Minolo nedeljo, dne 20. t. m., imelo je tukajšnje gasilno društvo svoj občni zbor. Vrli naši gasilci, izvolivši si g. Hinka Badiuro načelnikom, imenovali so našega vele- zaslužnega g. Luko Svetca častnim svojim čla- nom, spominjajoč se srčno velikih njegovih zaslug za društvo in za dragi naš narod. — Klic zatiranih naših bratov na Koroškem, da bi zavedni Slovenci darovali prve krone prekornosti naši družbi sve- tega Cirila in Metoda, našel je glasen odmev v Litiji. Zavezal se je vsak zaveden Slovenec po- dariti prvo krono bratom, zdihujočim pod tujim nasilstvom. Ako se stori to po celi Sloveniji, nabrala se bode za našo družbo lepa svota. Agitirajmo v to pridno in povsod.

— (Star rimski denar.) Bajè prav redke eksample, našli so v Krškem, ko so prekopavali tamošnji šolski vinograd.

— (Občinska volitev) vršila se je dné 8. novembra t. l. v Krčevini blizu Ptuja, pri kateri

so Slovenci dobili večino. Ta novi, od oblastva po- trjeni odbor izvolil si je dné 22. novembra t. l. črasto slovenskega predstojnika — Fr. Toplaka, kmeta na Štukih, kakor prva dva občinska sveto- valca. Novi občinski predstojnik bode slovenski uradovalec, kakor že v tukajšnji okolici uradujeta občini „Mestni vrh“ in „Podvinci“. Posnemajte take občinske predstojnike!

— (Živele Slovenke!) Piše se nam iz Bovca: Tukaj se snuje za Bolec in okolico žen- ska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Ker je zanimanje in navdušenje za to prekornostno družbo obče in zelo veliko, upamo, da bode nova ta po- družnica jako krepka. X.

— (Na potu v bolnico umrla) je v Trstu 60letna Marija Podraska. Bila je že dlje časa bo- lehna in prenesli so jo torej v bolnico. Ko so došli tja, zapazili so, da je starka bila mrtva. Truplo prenesli so potem v mrtvašnico.

— (Število vojaških novincev za leto 1893) Z ozirom na ljudsko štetev iz l. 1890 usta- novilo se je v načrtu zakona o številu novincev, ki ga je predložila vlada državnemu zboru, da znaša kontingent za vojsko in mornarico za leto 1893 skupaj 59.211 mož. Kontingent za deželno brambo znaša 10.000 mož. Za kraljestva in dežele, zastopane v državnem zboru, pokazalo se je, da je za 1178 novincev manj.

— (Pevsko društvo „Kolo“ v Zagrebu) izvajalo bode dne 9., 11. in 12. bodočega meseca slavno Rossinijevo skladbo „Stabat mater“. Prvikrat pelo se bode to klasično delo samo za društvene člane brez ustopnine. Drugič in tretjič pa bode proti ustopnini dohod dovoljen vsakomur.

— (Razpisane službe.) Pri okrožnem sodišči v Celji izpraznjeno je mesto sodnega pri- stava, oziroma jednako mesto pri drugem okrajnem sodišči. Prošnje do 8. decembra pri predsedstvu okrožnega sodišča v Celji. — Na trirazredni ljudski šoli v Domžalah razpisano je tretje učiteljsko mesto z dohodki četrtega plačilnega razreda. Prošnje do 30. t. m. pri okrajnem šolskem svetu v Kamniku. — Pri okrajnem sodišči v Brucku ob M. eventualno pri kakem drugem okrajnem sodišči izpraznjeno je mesto vodje zemljiške knjige. Prošnje do 7. decem- bra pri predsedstvu okrožnega sodišča v Ljubnem.

Razne vesti.

* (Prouzročitelj zadnjega dina- mitnega atentata v Parizu) se baje zove Loivet in je prijatelj onega Francisa, katerega je prišlo in izročilo Londonsko sodišče. Loivet odpeljal se je baje s svojo ljubico v Ameriko.

* (Plavajoč otok.) Pomorska oblastva ameriška naznanjajo, da se je odrgal velik kos zemlje od ameriškega kontinenta in plava zdaj po atlantskem oceanu. Ta plavajoči otok meri okolu 10 arov, drevesa molé kakih 30 čevljev nad po- vršino morja in jih je videti 7 pomorskih milj daleč. Tok morja žene ta otok proti črti trans- atlantskih parobrodov in utegne ta plavajoči otok postati nevaren parobrodom in drugim ladijam, ker se premika z naglostjo jedne pomorske milje vsako uro. Mogoče je, da se ta kos ameriškega pragozda priklupi kje na evropsko obal.

* (Štiri sinove v jednom letu k vo- jakom.) Da jeden oče v jednom letu dá dva sina k vojakom, to se pač pripeti večkrat. Da bi pa jeden oče v istem letu dal vojski kar štiri sinove, to je pač jako redka prikazen. Ta slučaj pripetil se je nekemu zidarju, imenom Jakob Müller v Osanni poleg Wittlicha na Nemškem. Njegova soproga do- dila mu je l. 1873 dne 10. januarja moška dvoj- čka in dne 30. decembra istega leta zopet dva sina. Vsi štirje so krepki in zdravi mladeniči in bodo prišli pribodno spomlad na novačenje.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 23. novembra. Včeraj dopoldne bila prva škofovska konferencija pod predse- stvom Praškega nadškofa grofa Schönborna.

Rim 23. novembra. Kralj otvoril par- lament, povdarjajoč v prestolnem nagovoru, da so bile slavnosti v Genovi dokaz prijateljskih odnošajev, vladajočih mej Italijo in drugimi evropskimi državami. Vlada se zajedno z zavezniki trudi ohraniti evropski mir.

Rim 23. novembra. Ministerski svet vzprejel jednoglasno zakonsko predlogo, s ka- tero se določa, da se mora vsakdo pred cerkveno poroko poročiti civilno.

Bukurešt 23. novembra. Narodna zbor- nica sklicana je na dan 27. novembra.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, znamenovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od 2 škatljice se ne pošilja. 3 (42-16)

Umrlj so v Ljubljani:

21. novembra: Anton Bezljaj, mizar, 75 let, Trnavske ulice št. 6, ostarelosti. — Jožef Maške, pomočni uradnik, 67 let, Valvazorjev trg št. 5, srčna kap.

V deželni bolnici:

20. novembra: Matevž Grad, gostač, 70 let, dysenterije.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
22. nov.	7. jutraj	746.5 mm.	0.8° C	sl. vzh.	obl.	
	2. popol.	746.7 mm.	1.8° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	746.6 mm.	0.8° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura 1.1°, za 1.9° nad normalom

Dunajska borza

dné 23 novembra t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 97.65	—	gld. 98. —
Srebrna renta	97.40	—	97.60
Zlata renta	115. —	—	115.15
5% marčna renta	100.40	—	100.40
Akcije narodne banke	990. —	—	985. —
Kreditne akcije	316.70	—	317.25
London	119.80	—	119.80
Srebro	—	—	—
Napol.	9.55	—	9.56
C. kr. cekini	5.69	—	5.68
Nemške marke	58.80	—	58.80
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 140	gld. 50 kr.	
Državne srečke iz l. 1864	100	188	—
Ogerska zlata renta 4%	—	113	30
Ogerska papirna renta 5%	—	100	40
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 124	75	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	118	—
Kreditne srečke	100 gld. 191	75	—
Rudolfove srečke	10	23	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	151	75
Tramway-društ. velj. 170 gld. a.v.	—	236	—

Št. 9928.

Razglas.

Dné 2. januarja 1893. l. ob 10. uri dopoldne vršilo se bode v deželnem dvorci

V. izžrebanje 4% obveznic kranjskega deželnega posojila.

Od deželnega odbora kranjskega

(1292) v Ljubljani, dné 10. novembra 1892.

Vozniki

iz Šmartnega, Grosupljega, Vel. Mlačvega, Vel. Račne, Cušperka, Dobrege polja, Vel. Lašč, Vel. Poljan, Ribnice, Srednje vasi in Kočevja

dobé nazaj gredé dober zaslužek z voznino.

Oglasiti se je (1289-1)

v stavbenem skladišču (magazinu) v Vodmatu.

FERD. BILINA & KASCH

Židovske ulice št. 1

priporočata svojo jako veliko izbero

ruskih gumnih vrhnih čevljev

vsake velikosti, osobito visoke, povse (1290-1)

nepremočne krpje za gospode in gospe.

Jako zmerne cene!

Za dobro blago je porok dobro ime tovarne.

Jako zmerne cene!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nošli.

MAGGI JEVA zabela za juhe

dobiva se v steklenicah že od 45 kr. naprej pri Jan. E. Wutcher-ja nasledniku: Vikt. Schiffer-ju. (1099)

Učenec

se takoj vzprejme v specerijsko prodajalnico Jer. Reitz, Ljubljana, Kravja dolina. (1266-3)

Praktikant in učenec

se takoj vzprejmeta. (1273-4)

Kje? pové upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Trnkóczy-jev

grenki Cognac

ukusno in najboljšo sredstvo za želodec stekl. 50 kr., 12 stekl. 5 gld.

dobiva se pri (1153-7)

Ubald-u pl. Trnkóczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

Prekupovalcem se daje popust.

Lekarna Trnkóczy v Gradci

Popolna razprodaja vseh čevljev od klobučine

po znatno znižanih cenah

pri (1291-1)

Ferd. Bilini & Kasch-u
v Židovskih ulicah št. 1.

Marsala Florio.

Znamka S. O. M. — Najboljše laško namizno vino, priporočajo je zdravniki za krepitev slabotnim, bolnim in prebolelim.

Steklenica 1 gld.

Piccoli-jeva lekarna

„Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (59-12)

KARL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice št. 10.

Arabska guma, skledice za gumi, tablete za gumi, herbariji, krasopisne predloge, črtala od kavčuka, gosja peresa, škripčna peresa, kreda bela in barvasta, držala za kredo, črtala, črtani listi, brisalne deščice, brisalni gumi, pivnik, predloge za slikanje, kovinska tinta, milimeterski papir, glasbene mape, natorni gumi, natorni papir za risanje, nigrivorin, beležnice, beležne tablice, slikarske ploščice, škarje za papir, lepenka, klejne table, suhe barve, prozorno platno, prozorni papir, čopiči, portfeljni klinci, preparacijski zvezki, (1024) strgalni gumi. III. (11)

Neobhodno potrebno v otroški sobi!

DOERING-ovo MILO

S SOVO

tolščno milo prvega reda, brez vsake jedkosti, nepopačeno čisto in strogo nevtrarno.

Po uporabi Doering-ovega mila pri umivanju in kopanju male dece je povse izključen škodljivi upliv, ki ga imajo stroga mila na otroka; ono ne peče, ne razteguje in ne zdelja polti, marveč pospešuje nje funkcije in brani, da ne izgleda, kakor bi bila ožuljena, ter dela, da je polt čista, bela in nežna. Otroku prija samo jedno milo in to je Doering-ovo milo s sovo. (1110)

Dobiva se povsod komad po 30 kr. Generalno zastopstvo: A. MOTSCH & Co., Dunaj, L. Lugeck Nr. 3.

Poslovno naznanilo.

Josip Stadler

stavbinski in galanterijski klepar v Ljubljani od oblastnije koncesijonirani vodovodni installateur na Starem trgu št. 15.

Čast mi je, najudaneje naznaniti cenjenim p. n. naročiteljem, da sem z dnem 1. novembra t. l. opustil svojo že čez 30 let obstojajočo poslovnico v čevljarskih ulicah št. 4 in da sem isto premestil v že obstojajočo glavno poslovnico v lastni hiši, Stari trg št. 15.

Zahvaljujoč se za zaupanje, ki mi ga je prespoštovano občinstvo v tako obilni meri dosedaj naklonilo, prosim da bi me isto tudi v prihodnje počastilo s svojimi cenjenimi nalogi ter si bodem prizadeval izvrševati jih še skrbneje nego doslej in kolikor moči ceneje.

Zajedno priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstnega svetlo lakovanega in postekljenega kuhinjskega in hišnega posodja najboljše kakovosti, specialitete v kavovarjih in brzovarjih naj-novejših konstrukcij, majolike za čaj, modle za pecivo in žolce, stenske lavoirje, omarice za pisma, tiskarice, podstavke za premog, grevnice, škafe, vrče, čebre, banje za kopanje, za otroke in take s sedalom; Bidet-ove žepne svetilnice, nagrobne vence od kovi itd., itd. po znatno znižanih cenah.

Naročila in popravljajna vsake vrste izvršujejo se hitro in po naj-nizjih cenah. Vodovodna instalacijska dela vsake vrste se prevzemó in se strogo strokovnjaško izvršujejo in popravljajna točno in po ceni računijo.

Z velespoštovanjem

(1279-2)

Josip Stadler.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.